

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 043767 22 Iž
Sarajevo, 24.08.2022.godine

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odijeljenja sastavljenom od sudija Dinke Bešlagić-Čovrk kao predsjednika vijeća, Vesne Trifunović i Zvezdane Antonović kao članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Demokratski narodni savez-DNS sa sjedištem u Banja Luci ul. Boška Tošića br. 4 zastupana po predsjedniku Nenadu Nešiću, izjavljenoj protiv Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-1-07-5-3877/22 od 11.08.2022.godine, o utvrđivanju odgovornosti za vođenje plaćene izborne kampanje prije službenog početka izborne kampanje, u nejavnoj sjednici, održanoj dana 24.08.2022.godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se djelimično uvažava i poništava stav 3 odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj 05-1-07-5-3877/22 od 11.08.2022.godine, dok se u odnosu na stav 1 i 2 izreke žalba odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, broj i datum navedeni u uvodu, utvrđeno je da je politička stranka Demokratski narodni savez-DNS (kod 00461) odgovorna što je Aleksandar Glavaš, kandidat ove političke stranke za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na svom profilu društvene mreže Facebook vodio plaćenu izbornu kampanju prije službenog početka izborne kampanje, pa joj je zbog kršenja odredbe člana 16.14 stav 3. Izbornog zakona BiH, primjenom odredbe člana 19.9 stav 1. tačka t) istog zakona izrečena novčana kazna u iznosu od 4.000,00 KM (stav 1 i 2 izreke).

Stavom 3 izreke naloženo je političkoj stranci Demokratski narodni savez-DNS da Aleksandru Glavašu kandidatu ove političke stranke za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine naloži da sa društvenih mreža ukloni

spornu objavu za koju je CIK BiH, te da sve kandidate ove političke stranke za predstojeće Opšte izbore 2022. godine obavijesti da su dužni da se suzdrže od plaćenog javnog oglašavanja i vođenja plaćene izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje.

Protiv navedene odluke žalbu je blagovremeno izjavila politička stranka Demokratski narodni savez-DNS navodeći da Centralna izborna komisija BiH nije utvrdila činjenice koje su od značaja za utvrđivanje njene odgovornosti. Politički subjekt DNS oglašen je odgovornim po principu objektivne odgovornosti, što nije definisano Izbornim zakonom BiH. Nadalje, nije utvrđeno da su organi političke partije dali ovlaštenje svom članu za činjenje spornih radnji, niti da je upravo politički subjekt plaćao sponzorisanе objave. Osim toga Izborni zakon BiH ne sadrži odredbe da se zabranjuje radnja tj. da se sa društvenih mreža uklone sporne objave. Predlažu da se žalba uvaži.

U odgovoru na žalbu Centralna izborna komisija BiH je predložila da se žalba odbije kao neosnovana.

Ispitujući ožalbenu odluku u okviru žalbenih navoda, vijeće Apelacionog odjeljenja Suda BiH je zaključilo:

Žalba je djelimično osnovana.

Iz stanja u spisu proizilazi da je Centralna izborna komisija BiH u smislu člana 6.2 stav 2. i 3. Izbornog zakona BiH, podnesak Transparency International BiH od 21.07.2022.godine smatrala inicijativom za pokretanje postupka i isti vodila po službenoj dužnosti.

Nadalje proizilazi da su utvrđene odlučne činjenice koje upućuju na kršenje odredbe člana 16.14 stav 3. Izbornog zakona BiH jer je politička stranka izvršila plaćeno političko oglašavanje prije službenog početka izborne kampanje na način da je kandidat ove stranke za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, Aleksandar Glavaš, putem društvene mreže Facebook, vodio plaćenu izbornu kampanju prije službenog početka izborne kampanje.

Uvidom u spis predmeta i dostavljeni screenshot sa društvene mreže Facebook, ovo vijeće zaključuje da je nesporna činjenica na koju je u podnesku od 20.07.2022. godine ukazao Transparency International BiH, da je na spornoj Facebook objavi navedeno da je ista sponzorisanа, što ukazuje na vođenje plaćene izborne kampanje. Tekst iz navedenih objava koje imaju karakter promotivnog postera glasi: „OKRENUTI I ODANI SAMO SRPSKOJ, NJENOJ SADAŠNJOSTI I BUDUĆNOSTI NAŠEG NARODA-TO JE TREĆI PUT“. Na navedenom posteru uz tekstualni dio prikazana je i slika kandidata Aleksandra Glavaša iz čega nesumnjivo proizilazi da je u konkretnom slučaju vođena plaćena izborna kampanja na način da je navedeni

kandidat ispred političke stranke Demokratski narodni savez-DNS, upoznao birače i javnost sa svojom kandidaturom i te objave su izvršene 5 puta u periodu od 19.06.-26.06.2022. godine. Na navedenim objavama i video sadržajima stoji da su sponzorisanе i plaćene od Demokratskog narodnog saveza, što i po shvatanju apelacionog vijeća predstavlja nepobitan dokaz da je vođena plaćena izborna kampanja prije službenog početka izborne kampanje.

Odgovornost političke stranke Demokratski narodni savez-DNS zasniva se na činjenici da je Aleksandar Glavaš kao kandidat predložen ispred ove političke stranke i kao takav ovjeren za učešće na Opštim izborima 2022.godine. Imajući u vidu da je CIK BiH donijela Odluku o raspisivanju i održavanju Opštih izbora 2022. godine, to se prema shvatanju apelacionog vijeća ovakvi oglasi, odnosno objave cijene kao promocija političkog subjekta.

Odredbe člana 16.14 stav 3. Izbornog zakona BiH zabranjuju vođenje plaćene izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Ova zabrana odnosi se na sve političke subjekte iz člana 1.1a stav 1 Izbornog zakona BiH, ali se odnosi i na kandidate političkih stranaka. Za postupanje protivno citiranoj zakonskoj odredbi članom 19.9. stav 1. tačka t) citiranog zakona propisana je isključiva odgovornost političke stranke. Stoga žalba Demokratskog narodnog saveza-DNS neosnovano ukazuje da nije odgovorna za postupanje njenih kandidata, jer je ratio legis propisane odgovornosti političke stranke da disciplinuje ponašanje svojih kandidata.

Na ovaj način su utvrđene sve činjenice relevantne za utvrđivanje odgovornosti političkog subjekta za kršenje Izbornog zakona, a odnose se na to da je objava na društvenoj mreži radnja usmjerena na upoznavanje birača sa kandidatom, da je izvršena prije službenog početka kampanje i da se radi o sponzorisanom objavi, dakle plaćenom kampanji. Time je postupljeno suprotno članu 16.14 stav 3 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, pa je pobijano rješenje pravilnom primjenom navedene odredbe utvrdilo odgovornost političkog subjekta za kršenje zakonskih odredbi od strane njegovog kandidata i izreklo političkom subjektu novčanu kaznu primjenom člana 6.7 stav 1 tačka 1) i člana 19.9. stav 1 tačka t) citiranog zakona.

Odlučujući o visini novčane kazne za povredu zakona za koju je žalitelju utvrđena odgovornost Centralna izborna komisija BiH pravilno je primjenila odredbu člana 19.9. stav 1 tačka 1) Izbornog zakona BiH. Citirana odredba za navedeni prekršaj propisala je novčanu kaznu u rasponu od 1.000,00 do 10.000,00 KM, a žalitelju je odmjerenom novčana kazna od 4.000,00 KM. Prilikom odmjerenja visine novčane kazne veće od zakonskog minimuma Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je pravilno cijevala da je političkoj stranci Demokratski narodni savez-DNS u pethodnim izbornim ciklusima već izricala novčane kazne zbog plaćenog javnog oglašavanja i plaćene izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje i to za isti prekršaj u minimalnom iznosu propisane novčane kazne, pa s

ozbirom na činjenicu da je imenovani nastavio sa plaćenim javnim oglašavanjem prije početka izborne kampanje, to su prema zaključku Apelacionog vijeća, raspravljene sve okolnosti relevantne za izricanje adekvatne sankcije.

Na osnovu iznesenog zaključeno je da je pobijano rješenje u stavu 1 i 2 doneseno nakon pravilno provedenog postupka, da je zasnovano na potpuno utvrđenom činjeničnom stanju i pravilno primjenjenim zakonskim odredbama.

Međutim, žalbom se osnovano ukazuje da je Centralna izborna komisija BiH nalaganjem političkom subjektu Demokratski narodni savez DNS da svom kandidatu naloži da sa društvenih mreža ukloni spornu objavu, te da sve kandidate ove političke stranke za predstojeće Opšte izbore 2022. godine obavijesti da su dužni da se suzdrže od plaćenog javnog oglašavanja i vođenja plaćene izborne kampanje prije zvaničnog početka izborne kampanje, prekoračio svoja ovlaštenja.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine ovlaštena je da postupa i izriče mjere koje su kao takve i propisane Izbornim zakonom BiH. Kako je očigledno da je žalitelju naložio mjeru koja kao takva nije ni predviđena odredbama Izbornog zakona, to iz navedenog jasno proizilazi da je žalba u tom dijelu osnovana, te je iz navedenih razloga i valjalo poništiti stav 3 pobijane odluke.

Iz svih izloženih razloga, po ocjeni ovog vijeća, pobijana odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine je pravilna i zakonita, u stavu 1 i 2, pa je žalbu primjenom odredbe člana 81. stav 1. Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH br. 19/02 do 74/10) valjalo odbiti, dok je primjenom iste odredbe valjalo uvažiti žalbu i stav 3 poništiti.

**Predsjednik vijeća
Sudija
Dinka Bešlagić Čovrk**